

A mitjans segle XIX, comença a sorgir un nou moviment artístic cultural, que s'acabarà anomenat *Impressionisme*. Aquesta paraula va ser tot un *descobriment*, ja que de tan ambigua com era va servir per designar pressisament l'art que s'estava realitzant en aquells moments. L'Impressionisme a més a més és considerat el fenomen més important de l'art europeu des del Renaixement.

També a part de referir-se a un moviment pictòric, no va tardar a definir també a tota una nova manera de veure i sentir, un nou mode de ser, un nou imperi ple de llum espai... anant molt més enllà dels academicistes de l'època.

La revel.lació de l'*impressionisme* va permetre captar l'instant fugisser i etern, la realitat com una percepció, que no és estàtica sino que té moviment que s'escol.la, on la llum es difumina en els cossos i al mateix temps els crea...

L'art perceptiu que sorgeix de l'experiència visual substitueix a l'art conceptual: passen a pintar la natura en si no la idea de natura. Els impressionistes arriben a captar la realitat en el moment concret: pinten a l'aire lliure amb una tècnica lleugera i ràpida.

Es va donar primer en l'art francès; la singular manera d'expressar aquesta nova visió de les coses, com si en el llenguatge dels pintors fos reservada la possibilitat de ser l'anunci i el ressó del canvi total de les formes del pensament.

No només en la pintura veiem aquesta nou raonament, del temps fugisser, amb canvis constants..., també en la música s'estan fent resserques en el <<color>> orquestral, en les dissonàncies... per tal de reavivar el sentit de l'oïda tan acostumat a sentir sons senzills i planers. En la novel.la i la poesia també ens trobem autors que influenciats per els pintors impressionistes i la seva busca de la llum intenten fer el mateix amb la literatura.

Me n'he adonat que fins ara no he mencionat cap nom propi dels participants d'aquesta moguda, ja que intento fer una mena de resum de tot el que va suposar aquest moviment i pensament sense entrar en exemples la qual cosa ja m'hi atendre amb la figura que he triat com la més representativa s'aquest moment, considerat un dels més grans impressionistes. El que va voler anar més enllà superant els límits de l'impressió, el que se suposa que li va donar nom, estic referint-me a Claude Monet...

El que els va unir sota el mateix nom *impressionisme* va ser una manera d'agrupar-se per fer front a una societat que els era hostil i la qual no els acceptava ja que tot i que se n'adonaven de que el pensament de l'època estava canviant i la pintura dels impressionistes és la que més bé ho representava, malgrat tot i això la societat que els envoltava en aquells moments sovint veien els quadres poc acabats o mal fets... ja que es diferenciaven dels quadres academicistes exposats en els Salons oficials, on molt sovint els impressionistes no van ser admesos per culpa de la seva modernitat...

Els pintors *impressionistes* els agradava molt pintar paisatges era el seu tema predil.lecta ja que els donava la oportunitat de poguer captar la natura en tots els sentits, i com ja he dit anteriorment la pintaven directament estan en contacte plenament amb ella, capten també la seva llum, els canvis segons l'hora dels dia... El mateix paisatge vist des del mateix punt pot arribar a ser molt diferent segons la hora i el moment en la qual el pintor l'hagi pintat. Sempre canviarà, ja que la percepció sempre és diferent segons la llum del dia, segons quina sigui l'atmosfera que el rodegui en un precís moment. Són pintors del moment que canvia. Molts pintors opten per pintar la vida cotidiana, els nous boulevards de París, els centres de comerç turisme, els nous carrers i places, els teatres, els cafès (lloc predilecte de les reunions dels impressionistes...), per posar algun exemple Manet pintarà homes i dones a les noves brasseries i cafès de moda, Degas ens ensenya homes sortint de la borsa o de les carreres, dones de la classe mitjana...en aquet moment Monet representa els grans-boulevards, les estacions de tren...Renoir pinta les grans places i els molls... en definitiva tot el que més els causa

impressió de la nova ciutat francesa. Més endavant alguns (en el cas de Monet) començaran a veure interessant plasmar la natura, com ja he dit, i sobretot els fascinarà la multiplicitat de colors que els aportarà veure l'aigua, tan riu com la mar...com una basserola; ja que trobaran interessant, l'explendor de la llum sobre l'aigua i les seves formes mòvils

Els pintors sortiran al carrer, als parcs o al lloc on vulguin pintar, amb el cavallet i ho plasmaran in situ en el que anomenaran "en plein air" pintant el que veuen amb els seus propis ulls en el moment exacte, no pintaran a través de la seva imaginació...si no el que observen....

Podria lligar tots aquests aspectes també en l'invenció, contemporani a aquests pintors, de la fotografia a mitjans segle XIX (més o menys 1850). La fotografia permetrà captar amb pocs segons una imatge mimèticament perfecte, la pintura *impressionista* voldrà anar més enllà de la captació mimètica de la realitat, volen captar una realitat de percepcions, amb una llum real que crei tots els colors. Sovint alguns pintors feien us de les fotografies per fer aleshores la seva pintura, llavors veiem una mena de relació estreta de la fotografia amb la pintura de l'època la qual, l'una es serveix de l'altre. A més a més els pintors també coneixien la teories dels colors de Chevreul, el qual afirmava que efectivament, els colors no eren immutables i que depenien de les percepcions individuals i formaven part del'univers de la llum.

Els *impressionistes* comprenen i adopten les transformacions de la visió i els nous mitjans que els donen, a vegades fragmentàriament, però de mode molt sistemàtic. Apliquen aquets mitjans i descobriments interpretant-los a la seva manera. Ells mateixos també faran experiments, amb la creació de la llum a partir de la descomposició en colors i els seus tons. Això els permetrà revelar millor un nou món...d'impressions....

Es dirà que l'impressionisme pot prescindir dels convencionalismes tradicionals de l'art pictòric, el dibuix, la perspectiva, els contrastos de colors..., considerarà el tema a partir de la seva lluminositat de la creació de la seva atmòsfera.

Les imatges en l'Impressionisme són hores que passen no estan quietes, el que veu la retina de l'ull en un moment pot canviar perquè la llum ha canviat.

Ara ja no hi ha color blanc, ja que el blanc està format per un entrellat de colors molt diferents, des de ocres grocs fins a blaus i grisos. Els colors estan formats per altres colors el que veiem mai és una homogeneïtat de colors que barrejats en la nostre ment formen les tonalitats tal i com la veiem, però que el que realment estem veient és una moguda de colors que formen la llum. Això és el que intenten plasmar els impressionistes, el moment que fuig la visió d'aquesta llum que formen les coses...

En resum, dibuixaran les ciutats la gent passejant com taques en l'infinit, temes irrellevants sense cap història en particular, no voldran plasmar una idea una moral la patria l'amor...només la percepció la impressió del moment...més endavant plasmaran la natura real, sense ideal. litar-la amb la seva llum l'aigua es tornarà viva, farà de mirall de la vegetació del camí de les flors dels rajos solars...serà el gran tema que arribarà a causar una gran obscció fins els seus últims dies al gran mestre de l'impressionisme Monet....

Jardí Giverny

Em centraré en els últims anys de producció de Claude Monet, on cada cop la llum serà la clara protagonista de les seves representacions, amb el jardí, el pont japonès i els nenúfers com a grans protagonistes.

En el seu jardí i en l'aigua del seu petit estancat hi trobarà les respostes, alhora de representar la llum reflectida en l'aigua, les flors el paisatge del voltant reflectit en l'estany com un mirall.

En la seva vellesa Monet es va retirar a viure a Giverny, on s'hi havia construït una casa i un jardí de somnis. En la seva última època deixa de viatjar, es limita a anar alguna vegada de tant en tant a París per acudir a les vetllades del cafè Riche i pot ser algun concert, però normalment es refugia en el seu somni pictòric...a Giverny.

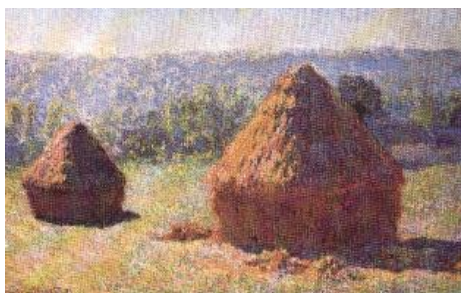
De tant en tant va algun amic seu a visitar-lo: admiren la seva casa i jardí, com també la seva incansable producció d'obres que queden sorpresos, i desperten grans elogis.

<<A Giverny és on s'havia d'haver vist a Monet per poder dir que se'l coneix el seu caràcter, el seu amor per la vida, la seva naturalesa més íntima () casa modesta i tot i així sumtuosa, gràcies a la decoració i als jardins que la rodegen, Qui ha concebut i realitzat aquets petit univers, tan familiar i tan magnífic, és un gran artista no tan sols creant quadres sino també decorant una residència () tan la casa com el jardí es podria considerar com una obra d'art en si. Monet ha dedicat la seva vida creant-los i perfeccionant-los. () Monet ha reunit tot el que més s'estima creant el seu petit museu: quadres de Corot, Delacroix, Degas, Fantin-Latour, Jongking, Cézane, Renoir, Berthe Morisot i això la més gran obra d'art era el jardí () >> aquestes paraules van ser dites Geffroy que visitava sovint a Monet en el seu paradís a Giverny.

A Giverny hi fa la busca ininterrompida i insatisfeta d'una pintura destinada a reflectir l'immediatesa, sobretot l'atmosfera i la pròpia llum difosa per tot arreu..

Vista del Jardí amb el pont sobre l'estany a Giverny (1900)

Els pallers. Fi de l'etiu.(1891)

Aquesta és una de les teles exposades a Moscú l'any 1895, que van copsar molt profundament la imaginació de Kandinski.

Monet pinta rodes de molí, pallers, pollancre tot el que pot observar, captant tots els moments del dia que pot, treballant amb l'efecte exacte de la llum en un moment precís, mirant i observant cada canvi en la il·luminació, volguent treure de cada instant l'efecte de la il·luminació.

En els pollancre) Monet intenta aplicar un altre mètode, s'esforça a concentrar la seva pròpia visió i traduir-la en un lapse de temps molt breu..., en una sessió cobreix la superfície de la tela amb pinzellades de sis set centímetres i vigoroses captant cada moment. Per ell els objectes i el tema no és el que comte, sino la llum que vol representar, els estadis climàtic que transformen incansablement la percepció segons el moment del dia.

Els pollancre s'il·luminen en el riu Epte, creant una continuació gairebé màgica... no es sap quins són els pollancre reals (?) I quins són els reflectits a l'aigua una lleu tremolor dels rajos solars en l'aigua, ens donen una lleugera idea d'on és el *mirall* i on hi ha els arbres: la part de dalt és la que és real, o sigui, els pollancre en si, i l'altre part (la més inferior) és el *mirall* d'aquells... trobem la llum solar darrera els arbres, que es va escol·lant segurament ens trobem, en el crepuscle, o el dematí... quan els colors encara s'esmunyen... el cel està format per múltiples colors: entre el lila, blau clar, blau fosc que va formant com una nevolosa juntament amb els altres arbres que es divideixen al fons, desdibuixant-se: tenyits entre taronja, vermells verds... per el reflexa dels rajos solars

Monet va fer diverses representacions d'aquells arbres, des de punts de vista diferents, creant una mena de cicle en moments dels dia diferents. Ja que volia captar-los de les diverses formes que li fos possible, ja que la il·luminació canvia segons la posició del sol.

Pollancre (1891).

Nova York,

Metropolitan Museum of Art

Durant la seva vellesa Monet dedicava tota la seva atenció i energia al seu jardí . Posa en èmfasi la fascinació que sentia, en la incalculable quantitat que té de representacions d'aquest. Més que els arbres i les plantes, el captiva a Monet són les aigües

<<He trobat novament coses impossibles de fer, l'aigua amb les herbes que són als fons, són realment

fantàstiques de mirar, però és una autèntica bogeria alhora de voler-ho pintar>>

Les *Nimfees* seran objecte d'exposició en la galeria Durand-Ruel els 1900 i 1909. Durant aquella època Monet té el cap decorat tot un Saló amb temes amb *nimfees*, aquella habitació, segons Monet donaria pas a meditacions, com si ens trobéssim a l'interior d'un aquari..

Mentre està obsesionat pintant les *nimfees*, Monet pateix una malaltia a la vista que l'obliga a abandonar per un temps el seu treball, però de seguida es veu recuperat, i continua la seva tasca, tot i que mai tornarà a gaudir de molt bona vista,

Monet havia convertit un lloc on abans no hi havia res, ni tan sols arbres en un autèntic jardí. Va fer-hi un estany artificial on hi va col·locar un curiós pont japonès, el qual també el representa molt sovint, i va buscar plantes exòtiques, sobretot orientals, per anar configurant el seu jardí

Pont japonès 1899

Estava sobre l'estany de les nimfees i en obres posteriors es a difuminant amb el paisatge formant-ne i un de sol i sovint arribes a deixar d'apressor que hi ha un pont, ja que l'integra en el paisatge

Segurament es va inspirar en la concepció de la naturalesa oriental, els quals es senten involucrats en ella mateixa, ni inferiors (com es sentien els antics romàntics) ni superiors; simplement en harmonia i en consonància en ella (la natura).

Dins l'estany amb aigua, hi havia plantat mil·lers i mil·lers de nimfees, una varietat rara de colors més bonics que un arc de Sant Martí: anaven del violeta al vermell, del rosa al tronja i al voltant hi havia creat tot una mena d'entramat de camins tortuosos per crear efectes il·lusoris.

Monet es quedava fascinat amb les nimfees i es va dedicar a representar-les incansablement des de punts de vista diferents, en estacions diferents, en moments del dia diferents i no tan sols això si no també el canvis que poguessin fer minut a minut.

Les flors aquàtiques no és el que més l'importa, sino tot el joc de miralls que produeix l'aigua amb el què l'envolta. L'aspecte del qual canvia constantment a causa dels girs que fa el cel que es reflexa donant-li vida i moviment. El núvol que passa la brisa fresca, o l'arribada d'una tempesta la ràfaga brusca del vent, la llum que debilita o brilla de cop i voltatotes aquestes coses que l'ull inexpert no adverteix, creen variacions en el color i alteren la superfície de l'aigua: que pot ser llisa, crispada, amb ondulacions que trenquin les onades imperceptibles, o bé semblen que estiguin ratllan-la com si es tractés d'un petit tall de seda, esquixant l'aigua. Per captar tots aquestes percepcions, fan falta fins a quatre o cinc teles per anar treballant al mateix temps i s'ha d'anar tota l'estona d'una a l'altre

Nimfees 1897

En les primeres Nimfees encara podem distingir: l'aigua de l'estany, les fulles i les flors aquàtiques tot i que la idea de la representació de l'*instant* ja la té des del principi. Aquestes primeres mostres de les flors aquàtiques, Monet encara es fixa en els detalls, podem distingir: els pètals, les diferents formes en les fulles d'un color verd amb taquetes blanques, roses, blavoses de la llum reflectida que diferencia del blavós, verd fosc de l'aigua a l'aigua, ja hi veiem els efectes de la llum i també els diversos girs de les ones, i el *mirall* del cel amb els seus núvols com també de la suposada vegetació del voltant, que enfosqueix l'aigua ja que s'hi reflexa i fa canviar el color blavós per un més fosc gairebé negre

Monet no crea ombres i contrastos de colors, sino que es va movent lliurement amb tots els colors que ell percep, ja que pinta allò que veu en l'instant l'aigua i la movilitat d'aquesta serà la seva gran fascinació i obscció.

Nimfees 1904

<<L'aigua en ser una cosa tan mòbil i en constant transformació, és un veritable problema, extremadament estimul·lant, ja que cada instant que passa es pot convertir en alguna cosa nova i inesperada. Així mateix un home pot dedicar tot una vida a una obra semblant: jo ho he fet durant nou anys i després he parat sobtadament ple, d'una inexplicable engoixa>> Claude Monet.

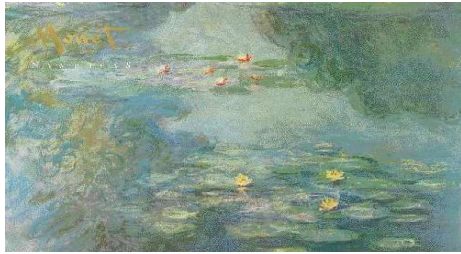
Aquetes paraules les va dir abans de saber que estava perdent vista, ja que ell anava notant que els colors no tenien els mateixos tons, li semblaven més fangosos i foscos en definitiva anticuats, va parar de pintar un temps però de seguida que es va veure recuperat i hi va tornar, ja no pintaria en hores punta, sino que ho faria en hores crepusculars i el dematí

Capta les boires de l'alba, de la matinada, amb la seva llum suau i nítida i també la tarda, el vespre amb el seu

últim raig de llum crepuscolar i de la nit.

Nimfees 1917

Nimfees 1918

Es va fer construir un gran estudi per poder posar-hi les grans telestot i està mig cec Monet feia servir els colors magistralment. El mirall de l'aigua estava sovint emmarcat de per troncs dels arbres, ploraners, altres no tenien cap limitació en la tela sino que s'estenien, fent que l'observador només es fixés en l'aigua

Nimfees 1919

L'efecte del color és realment com un prodigi. Sobre una base clara o fosca casi negra, amb matitzos verdosos la manera exquisita que té d'aplicar els colors permetia als púrpures, els grocs als roses, violetes, malves, expresar-se a la perfecció. Les nimfees

estan recolzades sobre una fulla ample i plana, i s'alcen amb gairebé timidesa, ensenyant les corol·les rodejades de verds

En els centres de les composicions, havia concentrat el joc de llums i els reflexes vibrants de l'aigua tranquil·la, crispada o moguda, amb núvols que la travessen de tant en tant que sembla flotar enmig de les aigües a vegades tenyit de roig, o blanquinós en l'alba del matí tota l'escena llueix amb el sol moribund, amb rajos com onades d'ordre gris perla i turquesa

Nimfees 1919

Cada vegada Monet es va mostrant més abstracte en el seu tractament de la pintura i les seves representacions de les nimfees, hi troba tantes possibilitats que cada vegada voldrà anar més enllà, captant els instants cada cop més fugissers, gairebé impalpables, els colors de les seves últimes nimfees empressionen per la seva

abstracció gairebé absoluta, pinzellades soltes, colors sobreposats gairebé sense cap sentit aparenten aquets casos s'arribarà a pensar que Monet és un dels primers pintors que plantegen l'abstracció pictòrica, bastant abans dels primers pintors plenament abstractes. Seria com la culminació de l'art del segle XIX acaba amb l'impressionisme per donar pas a les altres expressions pictòriques i artístiques que vindran a continuació ell posarà punt i final (d'alguna manera) a l'impressionisme, l'ha portat fins els límits, abstruint-li tot el sucsemla que ja ho hagi experimentat tota llum els instants fugissers, el mirall de l'aigua amb el cel, les nimfes fins als seus límits

Monet mor el 1926 a Giverny on ha viscut en harmonia amb la naturalesa del seu jardí i sobretot amb les seves nimfes de la llum

Nimfes (sense data) va molt més enllà dels canons impressionistes

Fotografia de Monet davant l'estany dels nenúfers

Jacques, Lassaigue, El impresionismo, Aguilar, (Madrid, 1968).

Pool Phoebe, El impresionismo, Ed Destino, (Barcelona, 1991).

Francesco Salvi, Los orígenes de la pintura contemporánea, Serres, (Barcelona, 1996).

Jonh Rewald, História del Impresionismo, Seix Barral (Barcelona, 1994).

Robert L Herbert, El Impresionismo, Alianza Editorial (Madrid, 1983).

Bernard Denvir, El Impresionismo, Editorial Labor (Barcelona 1983).

Rodolphe Rapetti, Monet, Anaya (Madrid 1990).

Lugino Rossi Bartolano, La obra pictórica completa de Claude Monet, Noguer (Barvelona 1974).

Impressions, percepcions, Impressionisme.....	1,2,3,4
Monet i Giverny.....	5,6
L'entorn de Giverny.....	7,8
Nimfees de llum.....	9,10,11,12,13
Bibliografia.....	14
Índex.....	15

1

